

Graffiti: Kritikus fogadtatás

– *Allensbacher Berichte*, 1999/18. –

A német Institut für Demoskopie (Allensbach) tavaly augusztus-szeptember hónapban végzett megkérdezést a falfirkák fogadtatásáról. 500 kérdezőjük több mint 2000 polgárt interjúvolt meg, a minta az NSZK 16 évnél idősebb lakosságára országosan reprezentatív volt. Az eredményt összegző rövid jelentésben a kutatók sietnek leszögezni, hogy a lakosság döntő hányadát egyszerűen irritálják a falfirkák. (A magam részéről ezek „művésznevét” a továbbiakban egyszerűen mellőzöm. L.A.)

A házfalak, hidak, vasúti kocsik stb. hosszú évek óta kedvelt játékterei a spriccelőknek. A „művek” ritkán haladják meg a primitív mázolómanó szintjét, a törvénykezés azonban bizonytalan annak megítélésében, hogy itt művészet folyik-e, s az önjelölt mázolóknak joguk van-e arra, hogy közterületeken munkálkodjanak. A lakosság többsége, 67%-a mindenesetre ocsmány környezetszennyezésről beszél, (próbáltam árnyaltan lefordítani a német szavakat – L. A.), s csak 19% vél szépséget felfedezni a „művek” láttán.

Egy négy évvel ezelőtti hasonló kérdésre még jóval többen: 30%-ban válaszoltak úgy, hogy szépet látnak a falfirkákon. Ahogy az idő múlásával nő a kritikusok tábora, úgy nő a társadalmi igény is, hogy „ezek ellen” valamit tenni kellene végre. Csak 11%-nyi az a véleményhalmaz, amely szerint hagyni kéne őket...

1995-ben Németország nyugati területein, főleg a politikai-

lag balra orientálódó fiatalok lelkesedtek a falfirkákért, ez azonban ma már nem jellemző: miközben közülük 1995-ben még 41%, ma már csak 25% számít „műpártolóknak”.

A lakosság egészét tekintve a meghatározó vélemény az, hogy egyszerűen környezetszennyezésről van szó, ami ellen egy magára valamit is adó társadalomnak feltétlenül fel kell lépnie.

Subjektív kiegészítés: hazai tapasztalat

Jómagam semmiféle felmérést nem végeztem, mindössze valamelyes szépérzékkel megvert járókelő vagyok, aki a mindennapos látványon túl olvas is, lát is hazai híradást a németek által vizsgált jelenségről.

Nem titkolható ellenszenvvel szemléltem egyik tévécsatornánk helyzetjelentését e városképből ... minek nevezem? ... gátálástalanságról, némelyek állítólagos önkifejezéséről. Az „önkifejezés” nem saját definícióm – ezt tudós (valamilyen) ...lógus forgalmazta így a riportban, megértésemre apellálva; mondván, hogy el kell fogadnom a jelenséget, meg annak kiváltó okait, mert nem vagyunk egyformák...

Szerencsére! Az ilyesfajta „másság” iránt ugyanis semmiféle belátással nem rendelkezem!

Friss példám:

– Az újfent tatarozott Margit körüti templom falán azonnal

megjelent a mocsok; egyébként az egész útszakasz össze van rondítva – mint másutt.

– Az Andrássy út egyik felújított házának falát annak előtte spriccelték össze, hogy lebontották volna az állványokat.

– Némelyik 4-es, 6-os (és akár melyik) villamosra az embernek gyakran nincs gusztusa felszállni, mert a vandálok a felismerhetetlenségig összepingálták, egyéb szemetet is maguk után hagyva. (Folytassam? Minek....)

S teszik mindezt büntetlenül. Többnyire lopott festékekkel, amint arról – egy másik híradásban – károsult boltvezetők számoltak be.

A jelzett tévéműsorra visszatérve: mondta ám abban a magáét a ...lógus, véget nem érően. Hangsúlyozta, hogy ő felkent lélekűbűvár e művészeti ágazatban – így!!! –, s falfirkának igenis lennie kell. Tessék ezt ekképpen tudomásul venni – bölcselt magabiztosan. Szerintem azonban a szubkultúra maradjon lakáson belül. A köztéri mocsok eltávolítása ugyanis tisztességes dolgokra is költhető adóforintokat követel.

És követel!

Biztonsággal állítom, minden felmérés nélkül, hogy nem vagyok egyedül, amikor elítélem a falfirkát, mint minden más környezetszennyezést is.

Németországban ez már dokumentált többségi vélemény.

Lantos Antal